Štev 84. V Ljubljani, v sredo dne 12. aprila 1922. Leto L.

Naročnina za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 120·—
za pol leta „ „ „ 60·—
za četrt leta „ „ „ 30·—
za en mesec „ „ „ 10·—
za inozemstvo:
celoletno . . . . . Din. 240·—
mesečno . . . . . „ 18·—
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji . . . Din. 15·—
v inozemstvu . . . „ 30·—
Posamna štev. 75 par.

SLOVENEC

Cene inseratom:
Enostolpna petitna vrsta mali oglasi po K 4·— in K 6·—, veliki oglasi nad 45 mm višine po K 8·—, poslana itd. po K 12·—.
Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvzemši ponedeljka in dneva po praznika ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKSZ.
Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredn. telef. štv. 50, upravn. štv. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran. ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase, zagreb 39.011, sarajev. 7583, prašk in dunaj. 24.797

37,000.000 Rusov umira!

Ljudje, Slovenci!

V Ameriki kurijo stroje s koruzo, kopice žita gnijejo v skladiščih, evropska mesta se potapljajo v alkoholu in veseljačenju... v širnih stepah Rusije pa čaka 37 milijonov ljudi na smrt od lakote.

Solnčna žega je izsušila rusko zemljo in uničila žitne kali v zemlji, požgala travnike in zelišča. Ljudstvo je pojedlo zadnje živinče in poslednjo bilko in sedaj umira. Ruske matere rotijo v zadnjem obupu evropsko in ameriško ljudstvo, da reši vsaj njih otroke, same pa se udajajo v strašno usodo smrti.

37 milijonov ljudi strada, od katerih preti 19 milijonov neposredna smrt, če se v zadnjem hipu vse človeštvo ne zave svoje najsvetejše dolžnosti do sobratov. Dr. Nansen, ki vodi v Rusiji prehranjevalno akcijo Zveze rdečih križev, je v septembru leta 1921 prosil evropske vlade za posojilo v znesku 5 milijonov funtšterlingov (okoli 7 milijard naših kron). Ta znesek bi zadostoval, da se prežene bela žena s povolžskih poljan. A Evropa je bila gluha, tista Evropa, v kateri je samo Anglija izdala 20 milijonov funtšterlingov za blokado Rusije, tista Evropa, v kateri je samo mala Slovenija popila v enem letu eno tretjino zahtevane svote.

Čas hiti in vsako uro se množe grobovi ob Volgi. V dvanajsti uri so vendar pričela razna humanitarna društva zbirati prispevke za pomoč Rusiji. Na nas je, da kolikor je to mogoče, zbrišemo s sebe greh brezbrižnosti in trdosrčnosti. Obračamo se zato na vse ljudi, ki bivajo v Sloveniji, da prispevajo za ruske ljudi, ki gladu umirajo. Ljudje, pomagajte ljudem! Slovenci, pomagajte otrokom, staršem in vdovam tistih milijonov ruskih vojakov, ki so s hekatombami svoje krvi v Karpatih gradili temelje vaše svobode. Kristjani, usmilite se kristjanov! Kmetje in delavci prihitite na pomoč kmetom in delavcem.

Odbor za pomoč gladujočim v Rusiji.

* * *

Dne 25. marca se je končno tudi v Ljubljani konštituiral odbor za pomoč gladnim v Rusiji. V odboru so zastopane vse slovenske stranke, važnejše kulturne in humanitarne organizacije. Pokroviteljstvo so prevzeli: G. pokrajinski namestnik Ivan Hribar, g. knez in škof Anton Bon. Jeglič, rektor vseučilišča g. prof. dr. Gojmir Krek in župan mesta Ljubljane g. dr. Perič. Vse v odboru zastopane stranke in korporacije bodo prirejale zbirke in priobčevale prispevke v svojih glasilih. Zbran denar bo skupno naložen v poštni hranilnici in se bo dal na razpolago dr. Nansenovi akciji, ki že danes oskrbuje okoli 500.000 otrok in ki tudi sicer organizira po gladujočih krajih Rusije kuhinje in bolnice. Stroški za prehrano enega človeka do nove žetve znašajo 3 dolarje (okoli 900 naših kron). Zbirke socialističnega delavstva se bodo pošiljale preko internacionalnega delavskega odbora za pomoč Rusije, ki je poslal v Rusijo 24 transportov z živili in obleko za 12.000 ljudi in ki je razen tega opremil celo vrsto bolnic in otroških domov. Dalje se bodo pošiljali prispevki socialističnega delavstva preko internacionalne akcije amsterdamske strokovne internacionale, ki je do pred kratkim vzdrževala 40.000 otrok in ki zviša sedaj to število na 100.000.

Prof. dr. Nansen, prof. dr. Muhlens (vodja ekspedicije Rdečega križa, vodja ameriške pomožne akcije itd.) so protestirali proti vestem, ki so se pojavile v Evropi in ki so govorile o izropanju pomožnih vlakov v Rusiji. Dr. Nansen je izrecno konštatiral, da so sedaj vsi vlaki prišli na določena mesta, da ni bil v Rusiji noben vlak izropan in da so sovjetske vlasti vedno v najlepši slogi delovale z inozemskimi komisijami. Ruska vlada sama vodi velikansko akcijo za pomoč gladujočim in vzdržuje okoli 2,000.000 otrok ter odpravlja, v kolikor to dopuščajo transportne razmere, ljudi iz gladujočih gubernij v druge gubernije. Ruske cerkve so odločile, da prodajo svoje zlato in drago kamenje v korist gladujočim. V inozemstvu so dosedaj največ dali organizirani delavci vseh socialističnih skupin, ameriška država, ki je dala 20,000.000 dolarjev, razni Rdeči križi in Sveta stolica, ki je pozvala v posebnem pismu vse vernike za prispevke.

Lord George-jev govor v Genovi.

Genova, 11. aprila. (Izv.) Ko je včeraj končal na mednarodni gospodarski konferenci v Genovi predsedujoči italijanski ministrski predsednik De Facta svoj govor, se je dvignil še enkrat in izjavil, da je predpogoj vsem pogajanjem na tej konferenci to, da so vsi tu zastopani narodi, ki so prejeli povabila, tudi odobrili določbe canneske konference. — Nato je povzel besedo angleški ministrski predsednik Lloyd George in izvajal: Tu smo se zbrali vsi in stojimo na enakopravnem stališču. Semkaj nismo došli kot zmagovalci in premaganci, ne kot monarhisti in republikanci ali pristaši sovjetske misli, vse nas prešinja ena želja, da najdemo pot k obnovi Evrope. Da smo se vsi tukaj zbrali, ki smo prejeli povabilo canneske konference, je že dokaz, da smo vsi odobrili te pogoje. Konferenca ima namen začeti z obnovo in napredkom Evrope. Evropa je izčrpana. Zapad trpi na strahoviti brezdelnosti, a vzhod pa na lakoti in nalezljivih boleznih. Mi vsi trpimo. Mora se nekaj zgoditi, da ne pride do splošnega poloma. Zbrali smo se tukaj, da razpravljamo o valutnih, prometnih in trgovinskih vprašanjih. Vse to je lepo in prav. Toda vsa naša prizadevanja bodo ostala brezuspešna, ako ni miru. Sicer imamo mir, toda le vojna je končana. Spori v Evropi so ostali in povsod opažamo jezno srditost, kar ruši medsebojno zaupanje. Najvažnejša naloga konference bi bila sedaj, medsebojne spore pomiriti in s tem vzpostaviti medsebojno zaupanje. Evropa potrebuje miru in dela. Uspeh konference se more meriti le po dejanskih učinkih, ki jih bo genovska gospodarska konferenca v tej smeri dosegla. Stremljenja posameznih držav se morajo zediniti v prospeh skupne blaginje in harmoničnega sporazuma. **Ne smemo še nadalje verjeti, da pomenja blaginja enega oškodovanje drugega.** Ne bo lahka naloga, katero smo si stavil. Javno mnenje posameznih evropskih držav ni nič stalnega, nič okorelga. Nanj se more vplivati, more se pa tudi izpreminjati, kakor pač uveljavljajo vodilni državniki posameznih držav svoj vpliv in svoje osebne nazore. K delu se mora vsekakor pritegniti tudi Amerika. Genova je mesto, odkoder je odplul Kolumb in odkril Ameriko. Da bi ne bil daleč dan, da pripomore Genova Ameriki odkriti Evropo.

Dunaj, 11. aprila. (Izv.) Brezžična brzojavka iz Genove dopolnjuje govor angleškega ministrskega predsednika Lloyd Georgea. Lloyd George je med drugim izjavil še, da bodo morali trpeti narodi vse Evrope, ako se ne združijo v svojem stremljenju, da se vzpostavijo poprejšnji odnošaji. Opažamo že znake, ki kažejo na to, da trpljenje, katero obstoji sedaj, ne bo trajno, vendar pa se je bati očitnega obupa. Zato je glavna zahteva Evrope, da se zagotovi mir, pravi mir. Ako ne bomo sodelovali z dobrim namenom, ne pridemo nikdar do pravega miru. Javno mnenje je treba privesti do tega, da bo poslušalo glas razsodnosti. Treba je izdati poseben poziv na vse narode, je dejal Lloyd George, in jaz sem trdno prepričan, da dosežemo popoln uspeh, ako se izda tak oklic v vseh državah in ako bodo državniki apelirali na javno mnenje. Lloyd George je nato obžaloval, da tu ni zastopana vlada ameriške republike, in je dejal: Vse, kar se je v Evropi godilo in kar se še dogaja, vzbuja v Ameriki nezaupanje napram dogodkom, ki se razvijajo v Evropi. Ako pa na tej konferenci rešimo vse sporne probleme, tedaj je gotovo, da Amerika sicer ne bo posredovala, pač pa se bo z veseljem zanimala za pogajanja na tej konferenci.

Genovska konferenca.

VTISI GOVOROV. — SPOR MED BARTHOUOM IN ČIČERINOM PORAVNAN.

Genova, 11. aprila. (Izv.) Otvoritvena seja mednarodne gospodarske konference v Genovi je trajala več kot tri ure. Angleški ministrski predsednik je govoril ob splošni nestrpni pozornosti. Ko je izrekel besede: »Evropa potrebuje predvsem miru«, je udaril ob mizo. Višek svojega govora je dosegel pri besedah, da sreča enega naroda ne pomenja oškodovanja drugega. Še dolgo potem, ko je Lloyd George končal svoja izvajanja, so stali udeleženci konference pod vtisom, ki ga je zbudil njegov govor. Prihodnji govornik francoski delegat Barthou je govoril temperamentno in jasno. Nemški državni kancelar dr. Wirth je govoril v nemščini. Ko je govoril, ni Lloyd George obrnil od njega pogleda. Francoski delegat Barthou se je nagnil naprej, da bi ga bolje slišal. Globoki molk je prekinil žvižg z galerije, ko je predsednik De Facta dal besedo ruskemu delegatu. Čičerin je govoril francoski in je nato prestavil svoj govor v angleščino, ki jo popolnoma obvladuje. Ruski delegat je opustil vsakršen patos in ni poudarjal skoro nobenega stavka. Njegov govor je potekel v lahnem tonu. Prizadeval si je, pokazati v konciliantnih rečenicah, da so komunistična načela sprejemljiva. Dal je razumeti svojo glavno misel, to je, da sta možna drug poleg drugega oba sistema: komunističnega svetovnega reda in gospodarskega sistema ostale Evrope, in da je sovjetska vlada v spoznanju, da sedaj še ne more uveljaviti komunizma kot trajno podlago novega gospodarskega reda v Evropi, pripravljena, sodelovati s kapitalističnimi državami, da se Evropa gospodarsko obnovi. Zborovalci so njegov govor do konca poslušali z največjo pozornostjo.

Genova, 11. aprila. (Izv.) Ko je končal angleški ministrski predsednik Lloyd George svoj govor, je dobil besedo belgijski ministrski predsednik Theunis. Izjavil je: Miroljubno in delavno belgijsko ljudstvo želi samo eno, namreč, da bi mu bilo dovoljeno, delati v miru. Japonski delegat je izjavil: Japonska želi živeti z vsemi narodi v miru, zlasti pa s svojimi sosedi. — Delegat sovjetske Rusije Čičerin je dejal: Ruska delegacija je prišla k genovski konferenci, da bi delovala za mir in vzpostavitev gospodarskega življenja v Evropi, pri čemer pa ji morajo zborovalci priznati komunistična načela. Ruska delegacija namerava predlagati omejitev splošnega oboroževanja. Rusija je pripravljena, da uresniči to razoroževanje pod pogojem, da zapad Rusijo popolnoma prizna. Govornik je naglašal potrebo, da konferenca razširi svoj delokrog.

Genova 11. aprila. (Izv.) Ko sta se prerekala ruski zastopnik Čičerin in francoski minister Barthou glede vprašanja razorožitve, je posegel vmes angleški ministrski predsednik Lloyd George, pri čemer je bil burno pozdravljen. Pripomnil je, da deluje že dolgo časa na to, da bi zagotovil uspeh konferenci. Ako konferenca ne uspe, bo to silovito škodovalo evropskemu miru. Njemu se zdi, da Čičerinovi predlogi niso umestni, ker pomenjajo eksplozivno sredstvo za konferenco, ki naj bi vpostavila mir in red. Vsi moramo, je izjavil Lloyd George, biti oduševljeni z željo po miru. Vsi mislimo na svetovno konferenco, ki bi te naše želje uresničila, toda želeli bi vedeti za dan, kdaj se ta konferenca sestane. Sedaj pa moramo predvsem misliti na program genovske gospodarske konference in ne poizkušati razpravljati drugih problemov. Prosim gospoda Čičerina, naj ne nastopa s predlogi, ki bi mogli povzročiti med zborovalci nesporazumljenja. Narodi se morajo najpoprej popolnoma sporazumeti. Narodi komaj čakajo na uspehe genovske konference. Čim se med seboj sporazumemo in se v miroljubnem duhu povrnemo domov, bomo mogli govoriti o razoroževanju. Ruska delegacija je sprejela sklepe canneske konference. Omejimo se tedaj na program canneske konference in nato: »Naprej!« — Čičerin je hotel nato zopet govoriti, a ga je predsednik prosil, naj se odpove besedi in naj ne nadaljuje razpravljanja, ki bi moglo povzročiti nesporazumljenje. Zelo prisrčno je prosil nato predsednik francoskega ministra Barthouja, da se odpove želji, da bi tudi on govoril. Barthou je tej želji ugodil, pri čemer je na kratko izjavil in zahteval, naj se vsi delegati izjavijo, ali odobravajo sklepe canneske konference ali ne. Predsednik je nato ponovil, da ostane program canneske konference neizpremenjen in da zoper to nihče ne protestira. Ker se od zborovalcev nobeden več ni oglasil k besedi je prečital predsednik dnevni red za nadaljevanje konference. Dnevni red je bil brez ugovarjanja sprejet, nakar je bila seja prekinjena. V štirih glavnih komisijah so zastopane vse države. Konferenca bo v torek nadaljevala svoja posvetovanja in se sestanejo tudi te štiri komisije.

Spor radi Besarabije.

Genova, 11. aprila, (Izv.) Danes ob enajstih dopoldne se je sestala prva, takozvana politična komisija, čije razprave so pričakovali z velikim zanimanjem. Po konstituiranju je stavil mažarski ministrski predsednik grof Bethlen predlog glede postopanja proti manjšinam. Takoj po konstituiranju pododbora se je dvignil Čičerin in je protestiral v imenu ruske delegacije proti udeležitvi Japonske in Romunske v pododboru, ker je Japonska s silo zasedla ruske pokrajine, Romunija pa Besarabijo. Rumunski delegat, ministrski predsednik Bratianu je odgovoril, da je Besarabija romunska po volji prebivalstva. Japonski delegat je odgovoril v še ostrejših besedah in je izjavil, da se bo Japonska udeleževala konference in da za to ne potrebuje nobenega privoljenja, najmanj pa Rusije. Seja se je nato zaključila in se je naznanilo, da se ob štirih popoldne sestane pododbor.

Spor radi delegiranja v finančni pododbor.

Genova, 11. aprila. (Izv.) Finančna komisija se je sestala danes ob štirih popoldne pod predsedstvom angleškega ministra Roberta Hornea. Glavno vprašanje je tvorila tudi tukaj ustanovitev pododbora. Angleški zastopnik je predlagal, naj dobijo sklicujoče države ter Nemčija in Rusija po enega delegata, vse ostale države pa štiri. Zastopnik Francije pa je predlagal, naj sklicujoče države dobijo po enega delegata, vse ostale države skupaj pa šest. Proti temu predlogu je protestiral zastopnik Rusije in za Nemčijo zunanji minister dr. Rathenau. Angleški zastopnik je vztrajal na svojem predlogu in je vprašal, ali so Francozi pripravljeni umakniti svoj predlog. Italija se je izjavila za predlog Anglije, ki je bil končno tudi sprejet. Francozi so izjavili, da na to pristanejo. Zaradi tega se je postopalo tako kakor dopoldne in so bili izvoljeni zastopniki ostalih držav, in sicer po en Danec, Finec, Čehoslovak in Holandec.

Pustolovec Wrangel razburja javnost.

Belgrad, 11. aprila. (Izv.) Včeraj je bilo v Belgradu veliko razburjenje radi vesti, da se vpokličejo vsi sanitetni častniki k orožnim vajam. Smatrajo, da je ta vest v ozki zvezi s poskusno mobilizacijo sanitetnih edinic in z bivanjem ruskega pustolovca generala Wrangla v Nišu, odkoder namerava, kakor je sam izjavil, odpotovati v Bolgarijo, ker je izvedel važno misijo. Iz Bolgarije namerava iti v Bukarešto, odkoder bo, kakor se govori, spremljal romunsko vojsko na njenem pohodu proti Rusiji. Kakor torej vse kaže, bo Wrangel res podpiral oboroženo akcijo Romunije zoper Rusijo. Naša država se nahaja v vojaški konvenciji z Romunijo. Radi tega smatrajo v Belgradu, da mora naša vlada predvsem gledati na lastne interese. Po zadnjih vesteh, ki so dospele v Belgrad, se Wrangel zelo kompromitira. Naša vlada bo morala z vso energijo nastopiti proti njemu. Javnost je posebno zaradi tega razburjena, ker je v istem trenotku, ko so iz Niša sporočili, da je general Wrangel dospel tjakaj, prišla iz Berlina brzojavna vest, da je ruski general Wrangel sklenil tajen dogovor z Romunijo, ki se nanaša na vojni pohod proti Rusiji. V Belgradu se splošno sodi, da tako postopanje ruskih beguncev v Belgradu naravnost škoduje interesom naše države.

Anglija in Jugoslavija.

Izgleda, da med Anglijo in Jugoslavijo ne obstoje baš najboljši odnošaji. Velika Britanija je bila sicer za časa vojne Srbiji zelo naklonjena, je Srbijo podpirala z znatnimi denarnimi sredstvi, toda po vojni so se razmere med obema državama znatno predrugačile, žalibog na škodo Jugoslavije.

V znatni meri je k temu nesporazumu pripomoglo popolno nerazumevanje besede »gentleman« od jugoslovanske strani. Beseda »gentleman« se v naš jezik ne da prevesti. Najbolj bi temu pojmu še odgovarjala naša beseda »poštenjak«. Nočemo reči, da Angleži tega pojma med nami ne poznajo. So »gentlemani« tudi pri nas, ampak na žalost ne vsi, zlasti ne vsi oni, ki sede na vodilnih mestih.

Znano je danes razmerje, ki je vladalo za časa vojne in v prvi dobi mirovne konference med prvim angleškim ministrom Balfourjem in predsednikom naše mirovne delegacije s Pašićem. Prisrčno bi bilo. Sicer ne bi bil Balfour zahteval pri vsakem razgovoru s Pašićem — prič! Je že moral vedeti, zakaj. Mi o tem za enkrat nočemo nič vedeti.

Čudno razmerje, ki je vladalo med angleško vlado in med zastopniki »Srbije«, oziroma »Jugoslavije« tudi še po vojni, v Angliji še danes ni izginilo v svojih sledovih. Tam žive ljudje, ki so iskreni prijatelji jugoslovanske misli, nekaj malo pa jih je, ki stoje na strani Pašićevi — ampak jako malo jih je šel Mogoče samo navidezno še nekaj, v srcu pa nihče več.

Za Pašićevo tezo o Veliki Srbiji itd. se ne ogreva danes niti en angleški državnik več. Ogromna večina angleške javnosti, ki se zanima za Balkan, sledi danes teorijam bratov Buxtonov in političnemu naziranju Setona Watsona in Steeda, da je pač mogoča na jugoiztoku Evrope decentralistično urejena država Južnih Slovanov, nikdar pa ne centralistična država te ali one barve, ki bi trajno ogrožala mir ne le na Balkanu in na Donavi, kar je za angleško trgovino z vzhodom glavna stvar, ampak tudi v Evropi sploh.

Angleško mišljenje o Jugoslaviji nam ne sme biti postranska stvar. Že danes vidimo, da prevladuje na konferenci v Genovi **angleški in ž njim združeni ruski in nemški vpliv.** Ogromna pozornost, ki jo posveča vsa svetovna javnost vsaki besedi Lloyda Georgea ali Čičerina, nam svedoči, da se je izvršil v velikih duhovih Evrope silen notranji preokret; ali na korist Anglije, ali na korist naukom Ljenina in Čičerina, to je trenutno za nas manj važno, čeprav misel ni neupravičena, da zmaguje — Lloyd George!

Glavna politična têza anglosaksonske rase pa je danes razorožitev. **V tej ideji so si Anglija in Amerika in Rusija danes solidarne.** Jugoslavija pa hodi nasprotno pot: Jugoslavija se oborožuje, oziroma trpi oboroževanje tujih elementov na svoji zemlji.

To vidi Anglija, to vidi ves kulturni svet. Anglija pa oboroževanja tik pred veliko genovsko konferenco noče ne doma ne drugod. Zato si tudi angleške diplomatske note, s katero pozivlja našo državo na plačilo obresti povojnega dolga v znesku 25 milijonov funtov, ne moremo tolmačiti drugače kot resen opomin naši državi, naj da mir! Ali pa naj naprej plača svojo dolžno miljardo dinarjev le za obresti Anglije!

Ta pritisk Anglije je za našo državo zelo pomenljiv. Angleški zastopniki v naši državi niso politični slepci in oni dobro vidijo, kaj pomeni Wrangel za Rusijo in za našo državo. S tem vprašanjem pa se že dotikamo osnovnega vprašanja naše vnanje politike: Ali z Wranglom proti Rusiji ali pa brez Wrangla na strani Anglije z Rusijo? Da stoje Angleži danes — za Rusijo, o tem ni dvoma, in o tem nas bo prepričal potek genovske konference in bolj kot zelo značilna predkonferenca, ki je stala v znamenju popolne solidarnosti Anglije in Rusije in recimo odkrito: tudi Nemčije.

Ruski vnanji minister Čičerin, ki v svojih diplomatskih sposobnostih gotovo ne zaostaja daleč za Lloyd Georgeom, je rekel: Mi bi radi živeli z Jugoslavijo v najboljših odnošajih. Zakaj ne živimo v dobrih odnošajih z veliko, bratsko nam zemljo?

Konferenca v Genovi nam odpira globok razkol v mišljenju med Francozi in Angleži in zato bo morala tudi naša vlada enkrat nehati s politiko »solidarnosti z velikimi zavezniki«, ki je danes več ni, in se bo morala odločiti ali za to ali za ono stran.

Pašić gre v Rapallo.

Belgrad, 11. aprila. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta so razpravljali o gospodarskih pogajanjih med zunanjim ministrom dr. Ninčićem in italijansko delegacijo. Kakor se vidi, rezultati niso bili najpovoljnejši. Pogajanja v Rapallu se bodo nadaljevala in se jih bosta udeležila tudi ministrski predsednik Nikola Pašić in minister za vere dr. Krstelj.

TRETJA CONA V DALMACIJI SE IZPRAZNI

Sušak, 11. aprila. (Izv.) Tukaj je razširjena govorica, da se v kratkem začne izpraznjevati tretja cona. Karabinjerji na Sušaku so dobili povelje, naj se pripravijo za odhod. Na njihovo mesto pridejo vojaki brigade Bergamo, ki naj izroče ozemlje Jugoslaviji.

Kraljevica, 11. aprila. (Izv.) Po zanesljivih vesteh pripravljajo reški fašisti večjo akcijo povodom izpraznitve takozvane tretje cone. Pri tvrdki Fabbri so naročili več sto bodal in pri tvrdki Jugo zelo veliko jugoslovanskih uniform, katere naj bi oblekli njihovi pristaši, da bi tako izgledalo, da so Jugoslovani vdrli na Reko. To naj bi jim služilo za povod, da bi mogli od Italije zahtevati, naj še nadalje pusti italijanske čete na Reki.

Seja finančnega odbora.

Belgrad, 11. aprila. (Izv.) Finančni odbor je na današnji seji nadaljeval razpravo o proračunu za pravosodno ministrstvo. Najprej so razpravljali o duhovniških mestih po kaznilnicah. Poslanec dr. Dulibić je zahteval, naj ta mesta še nadalje ostanejo, ker kaznilniški duhovniki moralno dobro vplivajo na kaznjence. Pravosodni minister dr. Laza Marković je izjavil, da se strinja z izvajanji dr. Dulibića, nakar je ta stavil konkretni predlog, da ostanejo na svojih mestih vsi stalno nameščeni kaznilniški duhovniki. Večina je ta predlog sprejela. — Nato je prišla na vrsto redukcija uradnikov sodne uprave. O tem vprašanju še ni padla končna odločitev in se bo razprava nadaljevala po velikonočnih praznikih. Prihodnja seja bo v sredo, 19. t. m. ob 4. uri popoldne. Na dnevnem redu so dvanajstine za maj in junij.

Belgrad, 11. marca. (Izv.) Na današnji seji finančnega odbora bi se moralo glasovati o predlogu poročevalca Šečerova, da se ukinejo sodišča na Hvaru, Blatu in Perastu. Ker pa je medtem Šečerov svoj predlog umaknil, je glasovanje odpadlo.

AVDIENCE PRI KRALJU.

Belgrad, 11. aprila. (Izv.) Kralj Aleksander je danes ob 11. dopoldne sprejel v svečani avdienci poljskega poslanika Okenskega, ki mu je izročil najvišje poljsko odlikovanje, red Belega orla. Ta red se podeljuje le prijateljskim suverenom. Doslej ga imajo le rumunski kralj Ferdinand, belgijski kralj Albert in francoski predsednik Millerand.

Belgrad, 11. aprila. (Izv.) Ob 11. uri 30 minut dopoldne je kralj Aleksander sprejel v svečani avdienci madžarskega poslanika Kalocza, ki mu je izročil svoje poverilnice.

GLAD V DALMACIJI.

Belgrad, 11. aprila. (Izv.) Iz Dalmacije prihajajo vznemirljive vesti o lakoti. Veliko ljudi je že vsled gladu pomrlo. Vladna akcija ne uspeva radi slabih prometnih sredstev. Ako se od merodajne strani ne bodo podvzele najodločnejše mere, bodo nastale strašne posledice.

AMERIŠKE PONUDBE ZA ZGRADBO ŽELEZNIC.

Belgrad, 11. aprila. (Izv.) V ministrstvu za promet se je osnovala komisija, ki proučava predlog ameriškega konsorcija, kateri je naši vladi stavil ponudbo za zgradbo nekaterih lokalnih železnic.

SKIRMUNT GRE V BUKAREŠTO.

Varšava, 11. aprila. (Izv.) Po genovski konferenci bo poljski zunanji minister Skirmunt potoval v Bukarešto, da uredi z rumunsko vlado razne politične zadeve.

VENIZELOS ZOPET NA POVRŠJU.

Newyork, 11. aprila. (Izv.) Bivšega grškega ministrskega predsednika Venizelosa, ki biva sedaj v Newyorku, je poklical grški kralj Konštantin domov in mu ponudil sestavo nove vlade.

LJENIN NA POTU V GENOVO.

Helsingfors, 11. aprila. (Izv.) Ljenin je odpotoval iz Moskve v Genovo.

ZNIŽANJE DELAVSKIH MEZD.

Praga, 11. aprila. (Izv.) V severnomoravski tekstilni industriji so lastniki tvornic sklenili, da bodo s 1. majem znižali delavske plače za 15 odstotkov, 1. junija pa za nadaljnih 15 odstotkov.

AMERIKA ZA PRIZNANJE SOVJETSKE RUSIJE.

London, 11. aprila. (Izv.) Washingtonski dopisnik lista »New York Tribune« poroča, da je izvedel iz zanesljivih virov, da nameravajo Zedinjene države ameriške priznati sovjetsko vlado pod pogojem, da urpe mednarodna gospodarska konferenca v Genovi in da se zmanjša število rdeče vojske. O tej stvari je razpravljala vlada v svoji seji v soboto.

Iz Rusije.

Nemška industrijska razstava se otvori v Moskvi med 1. in 15. julijem tega leta. Ne bodo se razstavili samo stroji, temveč cele fabrične in delavniške opreme. Kar se tiče surovin, se bodo razstavile zlasti nadomestne tehnične surovine. Razstava bo nameščena v znani tovarni »Provodnik« v Generalni ulici.

Preorientacija sovjetske gospodarske politike. Rezultat referatov, debat in resolucij XI. kongresa ruske komunist. stranke, ki se je nedavno zaključil, bi bil glasom boljševiških virov nekako sledeči: Vojaški komunizem se zaenkrat likvidira. To se pravi, sovjeti hočejo uvesti državni kapitalizem ,pospeševati kapitalistične organizacijske metode v gospodarstvu in ustvariti mešane akcijske družbe, v katerih bodo vodili proizvodstvo poleg državnih organov tudi zasebniki. Začenja se dobamirnega sodelovanja z buržuaznimi državami. Mala in srednja obrt se prepusti večalimanj popolnoma zasebni iniciativi. Potem se razširi kompetenca sveta ljudskih komisarjev in drugih najvišjih državnih organov, tako da se strankine organizacije ne bodo več vmešavale v gospodarsko politiko države, na drugi strani pa se državnim organom ne bo treba pečati s podrobnimi vprašanji strankarske organizacije. Opozicija proti tej politiki počasnega gospodarskega napredka in zmernosti je baje majhna (Šljapnikov in znana Aleksandra Kolontaj). Ako pa bodo buržuazne države hotele to preorientacijo sovjetske politike izrabiti v prid reakcije, je Trockij zagrozil, da se zopet uvede brezobzirni vojaški komunizem. — Ta preorientacija se zlasti razvidi iz poročila ludskega komisarja za fin. Sokolnikova. Treba je uvesti stabilno valuto. To se more doseči le s tem, da prenehajo emisije. To pa je zopet le mogoče, če se bo stekal denar nazaj v državno blagajno. Torej je treba uvesti zopet sistem denarnega obdavčenja in stabilnega budgeta. Povzdiga kurza pa terja seveda živahno trgovino. Sokolnikov je predlagal obdavčenje industrije in razširjenje kompetence državne banke. Ljenin je kongres zaključil z govorom, v katerem je med drugim dejal, da »se mora vsak korak v praksi podvreči reviziji«.

Boljševiki in genovska konferenca. Oficiozni sovjetski listi pišejo k otvoritvi genovske konference, da ima Rusija dobro oporo na Nemčiji, Italiji in Angliji. Buržuazna Francija bo na genovski konferenci izolirana, ako bo zavzela nespravljivo stališče. Rusija je danes v dobrih odnošajih celo s Poljsko in baltiškimi državami.

Politične novice.

+ **Žurnalistična nepoštenost.** Včerajšnje »Jutro« je med političnimi beležkami objavilo to-le infamno laž: »Dočim so glasovali gospodje opozicionalci proti uradniškim draginjskim dokladam, proti železniškim investicijam itd, so v finančnem odboru s pozitivnostjo, ki je vsega priznanja vredna, zahtevali, naj finančni minister najde novih dohodkov, da se znatno zvišajo plače duhovništva.« Take prostaške laži spravlja v svet »Jutro«, ki menda še ni pozabilo borbe za izplačilo uradniških draginjskih doklad in grožnje demokratskega ministra, da bo kaznoval finančnega delegata za Slovenijo, ker se je upiral nemogoči ministrovi naredbi. Pa si demokratski listi še drznejo pisariti o politični in žurnalistični poštenosti!

+ **»Slovenski Narod« se izpametuje?** Današnji »Slovenski Narod« citira neko notico zagrebškega »Pokreta«, ki se huduje nad naraščajočim separatističnim pokretom v Sloveniji, ter od svoje strani dodaja sledeče: »To je vse res, kar piše »Pokret«, takisto pa je tudi res, da je marsikateri od Slovencev postal separatist zgolj zaradi skrajno zanikrne državne uprave, ne morda doma, marveč v centru. Ako ne bo upravni aparat bolje funkcioniral, bodo separatisti, le ne prikrivajmo si tega, rasli kakor gobe po dežju.« — Jemljemo na znanje v prijetni nadi, da bo »Slovenski Narod« nadaljeval po poti tega spoznanja, dasi ta list v isti številki zopet siplje ogenj in žveplo na nasprotnike režima, ki se po priznanju »Naroda« odlikuje po zanikrnosti. Ali je morda to ilustracija k uvodnemu članku taistega »Slovenskega Naroda«, da »nam je treba značajev«? . . .

+ **Priprava na neuspeh v Rapallu?** Belgrajsko »Vreme« srdito napada v članku »Nož v ledja« Hrvate in očita dr. Drinkoviću in Radiću govore po hrvatskih vaseh, v katerih da pozivata ljudstvo na vstajo proti državi. Pravi, da so se Srbi od prvega dne ujedinjenja samo žrtvovali za Hrvate in Slovence in vsledtega ni dosegla Srbija mej, kakor bi jih bila in je izgubila Skader. Z ozirom na sedanja pogajanja v Rapallu izjavlja, da Srbija nima prav nič proti temu, da se odreče pravici zastopati interese Hrvatov. — Ta izjava pač ni najmanje bratska in po neuspehih v Parizu in Rapallu tudi ne umestna. Zdi se, da pripravlja javnost na neuspeh sedanjih pogajanj v Rapallu.

+ **Avstrijski poslanik v Pragi.** Praga,

Konservator Fr. Stelè:

Vojaški grobovi.

(Konec.)

Tista odpornost, ki jo je čutiti ponekod pri nas napram avstrijskim vojaškim pokopališčem, temelji tudi na malem neličnejših narodnosti; drugič je veliko grobov ne izhaja ponajveč iz vrst osovraženih nemških ali madžarskih polkov, ampak iz vojnih bolnic, kjer so umirali ljudje najrazličnejših narodnosti; drugič e veliko grobov posebno za fronto in kjer so bila taborišča, sploh zavezniškega izvora, ujetniških namreč, ali so to Rusi ali Italijani, je vseeno; nekaj pa je tudi Srbov, ki smo jim kot najožjim pomočnikom pri razbijanju Avstrije dolžni največjo pozornost. Med grobovi avstrijske provenience pa je mnogo domačih ali vsaj jugoslovanskih, več italijanskih, rumunskih, poljskih in ukrajinskih, sorazmerno največ pa čehoslovaških. Do teh imamo kot Slovani največje dolžnosti. Pieteta ti pa veleva, da po smrti ne delaš razlike med prijateljem in nepriateljem, ampak spoštuješ spomin enega in drugega, posebno še, če sta padla, kot v slučaju, oba kot nedolžna žrtev skupne bede. To načelo so si osvojili vsi kulturni narodi. Semintje se sliši izgovor, da je država dolžna skrbeti za vzdrževanje teh pokopališč. To je res. Država kot taka je prevzela obveznosti v mirovnih dogovorih, vendar je faktično stanje tako, da je neizbežno, da tu sodelujeta dobra volja ljudstva, ki jo vodi tradicionalna pieteta napram mrtvim in država, ki ima skrbeti, da se kot celota ne blamira pred kulturnim svetom. Kakor je razvidno iz navodil iz Belgrada, pričakuje država v tem oziru precej sotrudništva cerkvenih občin oziroma župnij, ker se nanaša na pietetno čuvstvo, ki živi v narodu. Pri nekaj dobre volje je to stališče tudi izpeljivo, ker, kjer so posvečali tem grobovom vsaj toliko pazljivosti, da so jih enkrat na leto, o Vseh svetih, ko se vse spominja mrtvih in njih grobov, vsaj najnujnejše uredili, vzdrževanje skoro nič ne stane, kajti v enem letu se škode ne morejo preveč razpasti; kjer se to ni vršilo, je treba seve korenitejše poprave, ki tudi nekaj stane. Pri tem naj ljudje pomislijo na svoje drage, ki so kot bojevniki ali kot ujetniki pokopani kje na tuji zemlji in naj ne pozabijo, da so po vsem, kar je tu uradno in tudi iz lastne skušnje znanega, grobovi tujih mrličev pa mogoče celo vojnih nasprot. v drugih državah redno oskrbovani. Kakor je nam prijetna zavest, če vemo ali smo prepričani, da grobovi naših žrtev vojne drugod niso zanemarjeni, tako skrbimo, da bodo tudi daljni neznani ljudje lahko mirni radi svojcev, ki jim je beda tragične dobe dala grobove v naši zemlji, lahko imeli isto zavest. Kakor je ž opozoril v časopisih knezoškofijski ordinariat ljubljanski, je pričakovati letos pri nas obisk italijanskega in češkega odposlanstva, ki si ogledata vojne grobove svojih pokojnih podanikov. Kakor bi se slabo oskrbovana vojaška grobišča zapisala kot minus na račun mednarodnega ugleda cele države, prav tako se ne bodo nič manj pisala kot minus na račun onega dela države, kjer bi jih konštatirali. Zato je v interesu kulturnega ugleda države, naroda in vsake občine, da se ji ne bi moglo očitati brezpietetnosti ali celo kaj hujšega. Navedel sem že, da so turisti pogosto z zadovoljstvom omenjali lepo urejeno grobišče v Ukanci ob Boh. jezeru in v Kranjski gori, na drugi pa niso nič manj z ogorčenjem omenjali in raznašali glasu o zapuščenih grobiščih. Avstrijski listi z zadovoljstvom beležijo vesti o pokopališčih v Italiji, kaj bi rekli, če bi na podlagi obi ka kake uradne komisije n. pr. italijanski ali češki ali tudi nemški ali madžarski listi mogli pisati drugače o naši domovini.

Še enkrat povzemam: Če so bili ponekod vojaški grobovi po prevratu zanemarjeni, je razumljivo, ker vsled korenitega prevrata duševnega razpoloženja mas te niso mogle najti prave orientacije v vseh vprašanjih in tudi v tem, ki so ga vsled gotovih zunanjih znakov in zvez z osovraženo upravo, vrgli ž njo vred v en koš; danes pa smo že tako daleč od te dobe, da lahko trezno zavzamemo stališče naproti temu vprašanju samo na temelju prirojenega pietetnega čuvstva do mrtvih in njih spomenikov in popravimo to, kar je eventualno neumestno zanemarjenje pokvarilo. Po večini so grobišča od samega začetka toliko skrbno urejena, da bodo z majhnim trudom (poprava ograj, obnovitev podgnitih križev in pod.) vzdržala še par let, dalj jih pa tudi po dogovorih ne bomo dolžni vzdrževati; kaj se bo potem zgodilo z ostanki, bodo že pravočasno določila navodila ministrstva za verstvo. Tozadevna uredba (Službene novine kraljestva SHS št. 3, dne 3. jan. 1920) poverja oskrbo vojaških grobišč cerkvenim občinam in župnijam (§ 3) in določa, da ostanejo do nadaljne naredbe na svojem dosedanjem kraju (§ 5 in 6), le če so na zasebni zemlji, imajo pravico lastniki zahtevati, da se premeste, vendar mora najti občina zato drug primeren prostor (§6). »Lastniki takih zemljišč, na katerih so grobovi padlih ali umrlih naših bojevnikov, se bodo, ako bi jih samolastno kvarili, kaznovali po § 365 kazenskega zakonika kraljevine Srbije.« (§ 6).

11. aprila. (Izv.) Danes je predsednik Masaryk sprejel avstrijskega poslanika dr. Mareka, ki mu je izročil svoje poverilnice.

+ **Volitve na Solnograškem.** Po dosedaj znanih volivnih rezultatih so na Solnograškem zmagali z absolutno večino krščanski-socialci, ki dobe 16 mandatov, socialdemokrati dobe 10, velenemci pa dva mandata. V Solnogradu sta izvoljena 2 krščanska socialca, 1 socialdemokrat in 1 velenemec.

Dnevne novice.

— **Izstop somišljenic SLS iz »Kola jugoslovanskih sester«.** Ga. Franja dr. Tavčarjeva je na občnem zboru »Kola jugoslovanskih sester« preteklo nedeljo v Ljubljani sporočila, da so somišljenice SLS izstopile iz »Kola«, oziroma odbora.

— **Vsi državni uslužbenci so že dobili vsaj polovico drag. doklad, ki so bile obljubljene že 1. januarja.** A mi ubogi vpokojenci drž. železnic, ki smo vse svoje življenje žrtvovali železnici, še do danes nismo prejeli vinarja. Živi ne moremo v zemljo, upniki nam ne dajo miru, lačni smo, obleke nimamo. Prosimo ravnateljstvo drž železnic, da se nam izplačajo drag. doklade vsaj do praznikov, ker smo v največji bedi in revščini. — Vpokojenci drž. železnice.

— **Jarše.** V nedeljo 9. t. m. popoldne ob tri četrt na pet je nastal požar v Majdičevem paromlinu. Takoj, ko so opazili požar, so bile vse Jarše na nogah in tudi gasilna društva so od vseh strani prihitela na kraj nesreče. Prišli so tudi gasilci iz Ljubljane. A vsa pomoč je bila zaman. Mlinsko poslopje je zgorelo do tal in uničene so vse velikanske zaloge žita in moke. Škoda se ceni na 50 milijonov kron in je oškodovanih cela vrsta trgovcev, ki so imeli svoje žito v mlinu. Kako je ogenj nastal, še ni dognano. Izključeno ni, da je zažgala zlobna roka. Gorelo je celo noč in še v ponedeljek gasilci niso mogli ognja popolnoma udušiti. Tudi v torek se je še močno kadilo iz razvalin mlina.

— **Smrtna nesreča.** Dne 3. aprila se je vračal 70 letni posestnik Anton Ule iz Dolenje vasi št. 3 s svojo ženo Marijo s sejma na Rakeku domov. Prisedel je na voz posestnika Žniderščiča iz Dolenje vasi. Pri vasi Podskrajnik je stopila z voza Turkova iz Zelš. Ko je Žnidaršič zopet pognal konje, je padel stari Ule tako nesrečno z voza, da je še isti dan umrl. Ponesrečenega starčka so pokopali 6. t. m. na pokopališču v Cerknici.

— **Na poljedelski fakulteti na Dunaju je položil strokovni izpit za poljedelsko obratovanje z odličnim uspehom g. inž. agr. Radoslav Šturm, doma iz Slov. Bistrice.**

— **Nasilstvo v Nasovčah.** Andrej, France in Janez Žnidar so zvečer 27. avgusta 1921 skušali vlomiti vrata v vežo hiše Andreja Čimžarja v Nasovčah. Prej so pa 6. majnika 1921 grozili, da bodo zaklali Jožefa Čimžarja; razgrajali so tudi večkrat pred hišo. Ko so 27. avgusta skušali vlomiti v hišo, se jim to ni posrečilo, ker so bila vrata premočna, kar jih je tako razdražilo, da so pobili 7 šip. Deželno sodišče je za to prisodilo Andreju Žnidarju 5, Francu Žnidarju 6 in Janezu Žnidarju 6 mesecev težke ječe.

— **Dolarji.** Stranka, ki je dne 6. aprila prodala 800 dolarjev, naj se v svrho obračuna zglasi čimpreje pri Slovenski banki, Ljubljana. 1349

— **Ciganska nadloga.** V Viriu na Hrvaškem so te dni prišli na sled ciganski bandi, ki je kradla otroke in potem grdo ravnala z njimi, jim lomila roke in noge, samo da so vzbudili pri prosjačenju več usmiljenja. Vse člane ciganske družbe so oddali sodišču in uvedli obširno preiskavo.

— **13 letni požigalec.** V bližini Voitsberga na avstr. Štajerskem je te dni zgorelo več hiš in gospodarskih poslopij ter znaša škoda približno 20 milijonov avstr. kron. Požiga je osumljen neki 13 letni deček, ki je pobegnil.

— **Vzorni ruski graničarji.** V Obrovcu je bil te dni umorjen vojak, ki je stal na straži, da pazi na obmejne tihotapce. Umora so osumljeni Vranglovi vojaki-graničarji, ki so bili zelo podkupljivi. Umorjeni vojak pa je bil zelo vesten in zato so ga Rusi umorili, da se ga znebe. Sedem Vranglovcev je bilo aretiranih.

— **Prepovedano žalno zborovanje.** V Gradcu so prijatelji bivšega cesarja Karla sklicali žalno zborovanje, ki bi se moralo vršiti včeraj. Policija pa je to zborovanje prepovedala.

— **Znamenita zbirka znamk.** Te dni se je vršila v Parizu javna dražba zbirke znamk, last nemškega državljana Ferraria. Bila je prodana za 5.740.922 frankov.

Štajerske novice.

š **Celje.** V ponedeljek zvečer je imela podružnica SLS za mesto Celje letni občni zbor ob prav lepi udeležbi. Načelnik dr. Ogrizek je kratko poročal o delovanju podružnice v prošlem letu, poslanec Žebot pa je obširno poročal o sedanjem notranjepolitičnem položaju. Zborovalci so soglasno odobravali politiko Jug. kluba, posebno njegov odločen nastop v obrambo slovenstva, ubožnejših slojev in katoličanstva. V resoluciji so izrekli poslancem Slov. ljudske stranke neomajno zaupanje. Za bodoče poslovno leto SLS v Celju je bil izvoljen nov odbor, ki ima nalogo, da organizacijo Slov. ljudske stranke po vsem mestu Celju najpodrobneje izvede. Možje, ki so izvoljeni v odbor, so nam porok, da bo odbor to svojo nalogo tekom letošnjega leta tudi odlično dovršil!

š **Trbovlje.** Kakor ljubljanski demokratarji ne morejo pozabiti, da so izgubili oblast na magistratu, tako tudi naši liberalci vseh treh vej ne morejo preboleti udarca, ki so ga prejeli na občnem zboru Kmetijske podružnice. Že nad tri tedne je preteklo od tedaj, a še vedno prinese eno ali drugo demokratsko glasilo kako zavito ali zlagano poročilo o tem občnem zboru. Iz vseh dopisov pa odmeva velika srčna bol vsled izostale zmage. Kakšen nered je bil v poslovanju podružnice, se vidi iz tega, da bo že minilo skoro mesec dni od občnega zbora, a stari tajnik si še ne upa dati poslovnih knjig iz rok, češ da še ni vsega spisal in še nima vsega v redu! Mnogo kmetov, ki so vsled nezadovoljnosti z dosedanjim gospodarjenjem odstopili, je izjavilo, da bodo zopet pristopili, ker je prešlo vodstvo v res kmečke roke, torej ne bo škode, če odstopijo taki, ki bi bili člani samo radi volivne pravice.

Gospodarstvo.

g **Žitni trg.** Žitni trg je bil v Vojvodini nekoliko bolj živahen. Pšenica notira 1750 K, ječmen 1250, oves 1200, koruza 1250.

g **Prešiči so bogastvo.** Nek osješki trgovec je prodal na Dunaj 200 komadov prešičev po 60 jugoslov. kron za kg žive teže. Prejel je svoto 2,400.000 kron.

g **Svetovna produkcija.** L. 1921 je bila svetovna produkcija petroleja sledeča: Združene države 469,639.000 galon (galona 4.54 l), Meksika 195,064.000 galon, Kanada 174.000, Indija 6,864.000 Egipt 1,181.000 galon, Francija 392.000 galon, Alžir 3000 galon, Japonska 2,349.000, Romunija 466 tisoč galon.

g **Povišanje tovornine.** S 1. majem se poviša tovornina na naših železnicah za 50 odstotkov.

g **Proračunski načrt justičnega ministrstva.** Justično ministrstvo razpravlja s finančnim ministrstvom glede proračuna za justično ministrstvo. Za Srbijo je proračunanih 57,619.470.05 Din, za Črno goro 4,818.081.25 Din, Bosno in Hercegovino 31,976.439.75 Din, Dalmacijo 11.831.005 Din, Hrvatsko in Slavonijo 43,145.967.50 Din, Slovenijo 19,395.098.55 Din, za Vojvodino 18,215.106.25 Din. Skupno znašajo izdatki 106,998.175 Din 35 par.

g **Bolgarski državni proračun.** Dohodki znašajo 4 miljarde 345,740.000 levov, izdatki pa 4 579 milijonov 628.517 levov. Deficit znaša 223,885.517 levov.

g **Dohodki trošarine.** Dohodki pristojbin znašajo v mesecu februarju 1922 30,535 016 Din, v februarju 1921 pa 12,522.025 Din. — V februarju in januarju 1922 znašajo dohodki trošarine skupaj 60.167.796 Din, medtem ko so leta 1921 v istem času znašali 24,191 996 Din. Sodi se, da bo imela država iz naslova trošarine v letu 1922 eno miljardo dinarjev.

BORZA.

Curih, 11. aprila. (Izv.) Berlin 1.85, Newyork 514, London 22.77, Pariz 47.85, Milan 27.90, Praga 10.25, Budimpešta 0.63, Zagreb 1.625, Varšava 0.13, Dunaj 0.06, avstrijska krona 0.07.

Zagreb, 11. aprila. (Izv.) Devize. Berlin 107—110, Milan 1660—1695, London (izplačilo) 1380—1400, (ček) 0—1390, Newyork (kabe.) 311—313, (ček) 309—310, Pariz 2825—2880, Praga 620—632, Curih 6150—6175, Dunaj 4 do 4.125, Budimpešta 38 50—39, Varšava 0—9.50, Valute. Ameriški dolarji 304—306. češkoslovaške krone 608—612, angleški funti 0—1380, napoleondori 950—0, nemške marke 114—117, italijanske lire 0—1670.

Belgrad, 11. aprila. (Izv.) Devize. London 346—350, Pariz 720—725, Newyork 0—79.50, Milan 422—425.50, Praga 154.50—155.25, Berlin 26.40—26.60, Dunaj 1.03—1 04, Bukarešta 0—61. Valute. Rumunski leji 57.75—58.25, češkoslovaške krone 152—154, nemške marke 27.50—0.

Praga, 11. aprila. (Izv.) Dunaj 0.55, Berlin 17.80, Rim 269.50, Budimpešta 6, Pariz 459.50, London 220, Newyork 49.45, Curih 968, avstrijske krone 0 585, italijanske lire 266.50.

Dunaj 11. aprila. (Izv.) Zagreb 2462 do 2468, Belgrad 9828—9862, Berlin 2770—2780, Budimpešta 997—1003, London 33.800—33.850, Milan 41.270—41.330, Newyork 7631.50.do 9852, rumunski leji 5644—5656, švicarski franki 5305, Curih 148.375—148.625. Valute. Dolarji 7581.50—7593.50, bolgarski levi 5195—5205, nemške marke 2795—2805, angl. funti 33 475 do 33.525, francoski franki 70.350—70 450, italijanske lire 40.970—41.030, dinarji 9828 do 9852, rumunski leji 5644—5656, švicarski franki 147.375—147.625, češkoslovaške krone 15 530 do 15.550, mažarske krone 997—1003.

Berlin, 11. aprila. (Izv.) Dunaj 3.805, Budimpešta 35 45, Milan 1516.60, Praga 571.25, Pariz 2611.70, London 1246.90, Newyork 281.40, Curih 5493.10.

Ljubljanske novice.

lj **Iz tajne seje obč. sveta.** Ravnatelju Barletu se dovoli nagrada 8000 K, ker je skozi 4 mesece opravljal posle gasilskega komisarja. Sklenejo se naslednja imenovanja in povišanja: Albina Hafner se imenuje za stalno oficiantko, Pavel Skale, ravnatelj mestne klavnice se pomakne v VI. razred 2. stopnje; Franc Kovačič se uvrsti v VI. plač. razred mag. oficiantov, Tomo Igliču in Antonu Zupančiču, inkasantoma pri mestni elektrarni, se dovoli po 400 K priboljška na mesec. Dr. Janko Vrančič, magistratni tajnik se pomakne v VII. čin. razred in postane magistratni svetnik. Ivo Peruzzi se imenuje za nadoficiala pri Mestni hranilnici v V. čin. razr., Zorko Prelovec za nadoficiala v IV. č. r., Fran Pretnar, višji knjigovodja v II. č. r., Franc Abulner knjigovodja in Ivan Kiler, nadkontrolor, oba v III. č. r., Josip Kuralt za nadkontrolorja ad personam. Anton Šušteršič za blagajnika, Joško Mežek za nadkontrolorja, vsi trije v III. č. r., Milanu Šterlekarju se vštejejo 4 leta v napredovalno dobo, Milena Hočevar, Iva Lokar, Marija Triller in Marija Hrast se nameste stalno kot pomožne uradnice. — Gostilniške koncesije se priporočajo: Pavli Filip, Alešu Zalazniku (pogojna), Francu Fabianu, Mariji Inkret, stavbeni gostilničarski in kavarniški zadrugi »Železničarski dom«. Za kavarno (ne za gostilno) Neži Kukman na Krekovem trgu v Mahrovi hiši. Andreju Marčanu se podeli koncesija za prodajo žganja in prešičev, Franji Žitnik za prodajo mleka.

lj **Pogreb pok. g. Jelenca** se vrši danes popoldne ob pol 5. uri.

lj **Lastovice so se** — zveste svojemu naravnemu nagonu — deloma že vrnile v svojo domačijo. Toda naletele so na božično zimo. Danes jih je bilo videti večje število, ki so ob sneženem metežu poletavale v strugi Ljubljanice tik ob površju gladine. Ali se bodo mogle obdržati, če se vreme kmalu ne izprevrže? Težko da bi se ohranile ubogo živalice, ki jim niti postreči ni mogoče.

lj **Pevski zbor Glasbene Matice.** Skupne pevske vaje (za mešani zbor) se vrše na Veliko sredo, četrtek in petek redno vsak dan ob 8. uri zvečer. — Odbor.

lj **Prijava orožja.** V smislu § 2. zakona z dne 18. 2. 1922. »Uradni list« št. 30 odreja policijsko ravnateljstvo v Ljubljani, da mora vsaka civilna oseba ljubljanskega policijsk. okoliša, brez ozira ali ima orožni list ali ne, oriaviti policijskemu ravnateljstvu v Ljubljani do 1. maja 1922 vse svoje ali pa pri niem shranjeno civilno in vojaško orožje. Za prijave je porabiti prijavnice, ki jih je dalo tiskati policijsko ravnateljstvo in katere se dobe po vseh policijskih stražnicah in na policijskem ravnateljstvu v Ljubljani po 25 par komad. Dobro čitlive in točno izpolnjene prijavnice je oddati na policijskem ravnateljstvu v Ljubljani, II. n., soba št. 13. Kdor ne bi pravilno prijavil svojega orožja, zapade po členu 11 omenjenega zakona kazni do 3 mesecev zapora oziv. 4500 Din globe. Prijave orožja so podvržene po t. p. 1 klekovini 2 Din. — Kolek je nalepiti na prazni strani prijavnice. — Policijsko ravnateljstvo

li **Ravnateljstvo mestnega dohodarstvenega urada** v četrtek dne 13. t. m. radi snaženja uradnih prostorov ne uraduje.

lj **Ljubljanska kronika.** Višji stražnik Rogelj je aretiral Marijo Dimnik, ker je prodajala perilo, katero je, kakor je priznala, ukradla na dvorišču Košakove gostilne z nekega voza. Ker se ne ve, kdo je lastnik ukradenega perila, naj se oškodovanec zglasi pri policijskem ravnateljstvu. — V vozu električne železnice je bila ukradena Frančiški Furlanovi z Borovnice modra pompadura z denarnico, v kateri je bilo 800 K denarja. — Mariji Kozinčevi sta bili ukradeni 2 sekiri.

Cerkveni vestnik.

RED BOŽJE SLUŽBE IN CERKVENIH OBREDOV V LJUBLJANSKIH CERKVAH.

Stolnica:

Sreda: ob 4. uri pop. jutranjice in hvalnice.
Četrtek: ob tri četrt na 7 uro zjutraj sv. maša in obhajilo. Ob četrt na 8. uro dnevnice, ob 8. uri pontifikalna maša. Med mašo blagoslov sv. olja in obhajilo. Po maši umivanje nog 12 starčkom. — Popoldne kakor v sredo.

Cerkev Marijinega Oznanenja.

Sreda: ob 4. uri pop. pete jutranjice.
Četrtek: ob 6. uri zjutraj tiha sv. maša, ob 8. uri slovesna sv. maša, popoldne ob 4. uri jutranjice.

Cerkev sv. Jakoba.

Sreda: ob 4. uri pop. molitve.
Četrtek: ob 7. uri slovesna sv. maša in prenos sv. R. Telesa v božji grob. Popoldne ob 4. uri molitve: zvečer ob 6. uri sv. rožni venec in litanije presv. Srca Jezusovega v božjem grobu, potem sv. križev pot. Cerkev se zapre ob 9. uri zvečer.

Cerkev sv. Petra.

Sreda: O 3. uri pop. molitve velikega tedna; ob četrt na 7. uro zvečer križev pot.
Četrtek: ob pol 6. uri zjutraj tiha sv. maša z obhajilom vernikov. Ob 8. uri je branje druge polovice pasiona po vseh štirih evangelistih, potem slovesna sv. maša, po kateri preneso sv. R. Telo v stranski oltar. Popoldne ob 3. uri molitve, ob 7. uri zvečer molitvena ura.

Cerkev sv. Jožefa.

Sreda: ob 4. uri pop. žalnice.
Četrtek: ob pol 8. uri zjutraj slovesna sv. maša s skupnim obhajilom. — Ob 4. uri popoldne žalnice.

Cerkev Jezusovega Srca.

Četrtek: ob pol 6. uri zjutraj slovesna sv. maša.

Uršulinska cerkev.

Četrtek: Ob 8. uri zjutraj slovesna sv. maša. Poje se: Kyrie, Gloria iz troglasne maše Haller—Palestrina; ostali deli maše in vloge se pojejo koralno. Po koralnem ofertoriju: Rihar: Adoro te.

Križanska cerkev.

Sreda: Ob 6. uri zvečer slovesne jutranjice.
Četrtek: ob 6. uri zjutraj slovesna sv. maša. — Ob 4. uri popoldne jutranjice.

Orlovski vestnik.

IZLETNIKOM V BRNO (9.—16. avg. 1922).

Priporočamo vsem, ki so namenjeni iti na II. slovanski orlovski tabor v Brno, da se vsaj do 25. t. m. prijavijo (seveda najmanj s prvim obrokom 400 K, najbolje pa s celo vsoto 1200 K) Jug. orl. zvezi (Pripravljalni odbor za Brno), ker bo za pozneje prijavljene izlet dražji. Je namreč dvomljivo, ako bo mogoče za pozneje prijavljene radi pomanjkanja časa še doseči tiste ugodnosti, ki jih zdaj moremo pridobiti.

Priprave potekajo zelo ugodno, zlasti češkoslovaški uradi so zelo ustrežljivi glede organizacije izleta in potnih olajšav.

Izletniki, ki žele potovati v I. ali II. r. skupnega vlaka, v Brnu pa stanovati in se hraniti v hotelu, plačajo Pripravljalnemu odboru samo vožnjo (za I. r. 2200 Kj, za II. r. 1050 Kj), glede oskrbe v Brnu pa bodo sami plačali tam (okrog 150 Kj dnevno).

Izletniki v Prago (petek in sobota, 11., 12. avg.) dobe polovično vožnjo, ako se prijavijo Pripravljalnemu odboru pravočasno.

Kdor ima na južni železnici do Dunaja režijsko ugodnost, se more s skupnim vlakom voziti le na progi Dunaj—Brno in plača samo 1000Kj (za vožnjo in oskrbo v Brnu).

Za potni list naj si vsak preskrbi malo fotografijo.

Mnogi odseki in krožki še niso prijavljeni, nekateri so prijavili večje število (n. pr. Vrhnika 15, Škofja Loka 18).

Hitite s prijavi (imen še ni treba!), da ne boste morali pozneje plačati več!

Pripr. odbor JOZ za Brno.

Prosveta.

pr **Koncert Češke filharmonije** se v Ljubljani zaradi nizkih dohodkov ne more 18. t. m. vršiti. Koncert se bo eventuelno mogoče vršil na povratku orkestra iz Italije okolu 20. maja v Ljubljani ob zvišanih cenah. Denar za prodane vstopnice se vrača, eventuelno ostanejo vstopnice v veljavi, ako se bo doplačalo. Koncert pevskega društva Smetana se pa vrši in se vstopnice že prodajajo. (k)

pr **Spored koncerta** praškega pevskega zbora »Smetanec«, ki se vrši v sredo, dne 19. aprila ob 8. uri zvečer v dvorani hotela Union: 1. A. B. Tovačovsky: Domovini. 2. Ant. Dvořak: Milenka travička. 3. Zd. Fibich: Tiha noč. 4. J. B. Foerster: Sv. Vaclav. — Orač. 5. V. Novak: Dvanajst belih sokolov. 6. J. B. Foerster: Himna (dva zbora). 7. K. Bendl: Izgubljena mladost. 8. Křizkovsky: Utopljenka. 9. B. Smetana: Kmečka.

pr **Jugoslovenska umetniška razstava ob priliki poroke Nj. Veličanstva.** Obveščajo se člani Strokovnega udruženja jugosl. oblik. umetnikov, da se priredi v Beligradu za čas kraljeve poroke umetniška razstava. Vsi člani Udruženja v državi se pozivajo, da se — v slučaju, da niso prejeli posebnega poziva — obrnejo na Udruženje v Ljubljani, Beigradu, Zagrebu in Sarajevu, kateremu pripadajo. Umetniki, ki ne pripadajo nobeni teh organizacij, imajo se istotako obrniti na organizacijo dotičnega okraja, katera vrši posredovalno vlogo za vse razstavljalce. Vsi dopisi umetnikov iz Slovenije naj se adresirajo na tajništvo Strok. Udruž. O. U. v Ljubljani, Tehniška srednja šola. — Predsednik: R. Jakopič. Tajnik: Šantel.

pr **Pojasnilo umetnikom.** Na drugem mestu objavljamo oficielno obvestilo o prireditvi jugoslovenske razstave v Beigradu. Pravilnik za to razstavo se je sestavil v sporazumu z državnim odborom in vseh organiziranih umetnikov. Pogoji so prav ugodni. Neorganizirani umetniki se razstave tudi lahko udeleže in S. U. J. O. U. je prevzelo tudi za iste posredovalno vlogo. Kot posamezne razstavljajoče grupe pridejo v poštev za Slovenijo »Društvo slov. upodabljajočih umetnikov«, klub »Sava«, klub »Mladih« in klub »Groharc«. Ti izberejo z lastno strogo juryjo dela svojih članov. Dela v klubih (društvih) nevčlanjenih se bodo morala pregledati naknadno skupno v Beigradu, ker iz tehniških razlogov ne gre drugače. Kakor je torej razvidno, se vrši pripravljalno delo na dvojen način. 1. Društva in klubi zberejo umotvore svojih članov ter jih presojajo. 2. Udruženje vodi vsa tehniška dela (dopisovanje z osr. odborom, pakovanje, pošiljatev umotvorov). Za slednja dela vodi Udruženje tudi za neorganizirane umetnike ter je tajništvo vsem slov. umetnikom na razpolaganje. Ustmene informacije daje tajnik S. Šantel vsak četrtek od 11.—12. ure v Tehniški srednji šoli, I. nadstr., soba št. 27. Dopisom je treba priložiti znamke za odgovor.

Seja ljubljanskega občinskega sveta.

Ljubljana, 11. aprila 1922.

Župan dr. Perič je naznanil, da so se zahvalili magistratni uslubenci, ker so se ugodno rešile njihove zahteve glede regulacije plač. — Ravnatelj Senekovič se je zahvalil, ker se je njegovo službeno razmerje ugodno rešilo. — Župnik Finžgar se je zahvalil za 20.000 kron, katere je darovala občina trnovski cerkvi za nabavo novih zvonov. — Poštno ravnateljstvo je poslalo daljši dopis, v katerem z ozirom na neko interpelacijo naznanja, da se telefonska mizerija v doglednem času ne bo mogla odpraviti, ker ni par.

Zaprisega novega meščana. Župan je nato zaprisegel novega meščana šolskega vodjo v Šiški g. Jakoba Furlana, kateri se je zahvalil na tej časti in rekel: »Obljubujem, da kakor sem deloval 41 let, bom tudi še naprej deloval za blagor mladine mesta Ljubljane.« (Živahno odobravanje in ploskanje.)

V občinsko zvezo je bilo sprejetih 80 prosilcev, ker bivajo že deset let traino v Ljubljani, proti taksi 600 kron so bili sprejeti trije prosilci, dva sta bila odkloniena.

Finančne zadeve. (Poročevalec občinski svetnik Kocmur.) Poročevalec je predlagal v smislu sklepa občinskega sveta z dne 30. marca pravilnik o pobiranju prirastkarine, kateri je točno posnet po deželnem zakonu s sledečimi spremembami: »V § 8. III. odstavek: »če se je ta prenos izvršil pred 1. januarjem 1919, velja za pridobitno vrednost obča vrednost dne 1. januarja 1920.« K § 13. zadnji odstavek naj bi se pristavilo: »Predstoječi popusti se pa zvišajo za 20 odstotkov pri nezazidanih parcelah, ki se odtujijo v dobi od veljavnosti te naredbe do 31. decembra 1924. Davek pobira mestna občina od prenosov nepremičnin, izvršenih od dneva razglasitve v Uradnem listu.

V delavski pokojninski sklad, kateri se bo ustanovil, bodo prispevali delavci 2 in občina 2 odstotka od mezd. Plačilnih razredov je 8 (44—146 K dnevno) in 5 plačilnih stopenj. V peti plačilni stopnji je najvišja plača v I. plačilnem razredu 52 K v VIII. pa 160 K.

Glede razširjenja električne železnice na Vič, Ježico, Št. Vid in k Sv. Križu, eventuelno k D. M. v Polju, kar bi stalo 48.000.000 kron, je priporočal obč. svetnik Kremžar, naj bi se k razširjenju električne železnice pritegnile tudi prizadete občine in naj bi se eventuelno v ta namen ustanovila tudi s sodelovanjem prizadetih zasebnikov delniška družba. V tem smislu je bil župan pooblaščen, da uvede potrebno akcijo. Predlog obč. svetn. Kremžarja je bil soglasno sprejet. — Odobril se je naknadno kredit za zgradbo opornih zidov in kanalov pri mestni hiši. Mestni trg 27 in za nujne popravе v mestni hiši na Poljanski cesti št. 15. — Za zgradbo linijskega urada na Dunajski cesti se je sklenilo kupiti Hrovatinovo posestvo in sicer za ceno 180 K za kvadratni meter. — Prostovoljnemu gasilnemu društvu v Sp. Šiški se je na predlog obč. svetnika Orehka dovolilo 800 m novih cevi in 3 kliuči. Proti predlogu je govoril obč. svetnik Turk, češ, da je za Šiško tristo metrov cevi čist dost, po mnenju nas. gasilskih strokovnjakov. (Veselost.)

Stavbne zadeve. Poročal občin. svetnik Ogrin. Sklenilo se je, da se bo regulirala Linhartova ulica. Primerno se bo uredila tudi cesta na pokopališče k sv. Križu. — Regulirala se bo Železniška ulica v Šiški. — Prošnji trnovske Vincencijeve konference za spremembo regulacijskega načrta se ugodi, ker bo zgradila Vincencijeva konferenca Mladinsko zavetišče. — Parcelirali se bosta zemljišči Ane Lassnik ob Cesti na Rožnik in Legatovih dedičev ob Cesti na pasji brod. Na posestvu Legatovih dedičev bo 14 stavbišč. — Napravili se bodo hodniki ob Dunajski in Gosposvetski cesti.

Policijske zadeve. Poročal je občinski svetovalec Pirc. Organizatorni statut za ljubljansko poklicno gasilstvo se bo rešil v bodoči seji. Sprejetih je pa bilo več važnih poročevalčevih predlogov o izpopolnitvi ljubljanskega gasilstva.

Ubožne zadeve. V imenu ubožnega odseka predlaga obč. svetnik Kremžar, da se podeli s 1. jan. 1922 podpora po 150 K meščanom: Francu in Ani Jenko, Henriku Zadnikarju, Heleni Tomčevi in Ani Horak. Obč. svetnik Rupnik je vprašal poročevalca, kdaj so bile prošnje prosilcev vložene. Poročevalec Kremžar: Prošnja Helene Tome je bila vložena 31. decembra 1920; Ane Horakove 3. marca 1921. Obč. svetnik Rupnik: Z ozirom na ta pojasnila predlagam: Župan se pooblasti, da se preoledajo vsi uradi, če je še kje kaka prošnja zaležala. Naistrožji ukor se naj izreče tistemu, ki je za-

grešil, da se prošnja, vložena 31. decembra 1920 leta še do zdaj ni rešila.

PREDLOGI OBČ. SVETNIKOV SLS.

Razširjenje Muzejskega trga. Občinski svetnik Ogrin je predlagal, naj se razširi Muzejski trg. Mestna občina ima že itak za ta trg potrebno zemljišče, gre le za odstranitev ograjnega zidovja kakor tudi odstranitev nekaterih primitivnih poslopij, ki se nahajajo na tem zemljišču, ker vsa ta poslopja nimajo za mestno občino nobenega pomena in je ureditev nujna. Predlog je bil odkazan odseku.

Naprava trotoarja v Ravnikarjevi ulici. Obč. svetnik Pirc je v imenu kluba SLS stavil sledeči predlog: Že od l. 1910 prebivalci Ravnikarjeve ulice upravičeno pričakujejo izpolnitev obljube mestne občine, da jim občina napravi tlak v njihovi ulici. Kogar zanese ob deževnem vremenu usoda v to ulico, je priča veliki povodnji, ki preplavlja celo ulico, tako da je prehod otežkočen. Predlagamo zatorej, da se čimprej zgradi trotoar v tej ulici. Stroški naj se krijejo iz kredita za popravo ljubljanskih cest.

Reorganizacija šolsko-zdravniške službe v Ljubljani. Obč. svetnik Pirc in tovariši so stavili sledeči predlog: Šolsko-zdravniška služba v Ljubljani, omejena zgolj na redke preglede šolskih otrok in intervencije v slučaju nalezljivih bolezni, je nezadostna in nepopolna. Malo število zdravnikov, njihova vsestranska zaposlenost sta glavna vzroka teh nedostatkov. Z ozirom na veliko važnost zdravstvene vzgoje naše mladine, podajamo v naslednjem nekaj predlogov k reorganizaciji šolsko-zdravniške službe: 1. Pomnoži naj se število šolskih zdravnikov, katerih mesta si pa ne predstavljamo kot stalna, ampak kot honorarna mesta. Šole je potem razdeliti med te honorarne zdravnike. Delokrog teh zdravnikov naj bi obsegal: a) pouk higijene po šolskih razredih, za dovoljenje tega pouka naj se naprosi višja šolska oblast; b) mesečno pregledovanje vseh učencev; c) nadzorstvo nad izvrševanjem zdravstvenih predpisov v šolskem poslopju (stranišča, vodovod itd.). d) mesečna zdravstvena predavanja za učiteljstvo in starše; e) zdravljenje revnejših učencev, ki so se javili bolne; končno f) sodelovanje pri vsem, kar zamore koristiti zdravju učenca (telovadba, igre). — 2. Šolskim zdravnikom naj se dodele bolniški bratje (na deških šolah), na ženskih šolah bolniške sestre, katerih naloga bi bila pomoč zdravnikom, pregledovanje in obisk obolelih na domu. Za to delo naj bi se eventuelno pritegnili medicinci tukajšnje medicinske fakultete. V svrho praktične izvedbe teh predlogov naj stopi mestni magistrat (fizikat) v dogovor s šolsko oblastjo, zdravstvenim odsekom, društvom zdravnikov in medicincev ter na ta način zainteresira vse merodajne faktorje, v prvi vrsti državno oblast, ki je predvsem dolžna skrbeti za zdravje državljanov, zato bo treba delati nato, da prispeva tudi država svoj del h stroškom za to zdravstveno delo. Izvedba navedenih predlogov bi pomenila začetek organizacije, ki bi imela vzvišen cilj, ohraniti narod zdrav.

Zatvornice v mestnem kopališču v Koleziji. Obč. svetnik Pirc je stavil naslednjo interpelacijo: Glavna zatvornica v Koleziji je na tem, da se vsak čas podere. Tramovi in drugo lesovje je segnito. Odpiranje in zapiranje zatvornice je pri tem stanju življenjske nevarnosti za vse, ki imajo tamkaj opravka. Onemogočena je zato tudi vsaka zadostna vporaba zatvornice. Vsled tega nastajajo pritožbe posestnikov, na katerih travnikih zastaja voda.

Ureditev javnih parkov v Ljubljani. Obč. svetnik Pirc je stavil sledečo interpelacijo: Javni parki v Ljubljani so v neredu: Drevje neočiščeno, pota v njih neposuta, podrta ograja, nesnaga (papir in drugi odpadki) to je slika javnih parkov. Prosim g. župana, da naroči mestnemu vrtnarju odpravo teh nedostatkov, skrb za zadostno število klopi in stalno nadzorstvo nad parki. Glavna krivda leži pač na občinstvu, ki poseča te parke, zato bi bilo tuti to potom javnega razglasa pozvati, da sodeluje pri vzpostavitvi reda v parkih. Posebno pažnjo je posvetiti parku na Ambroževem trgu in parku pred Glasbeno Matico, ker je tukaj nered največji.

Sestava proračuna mestne občine. Občin. svetnik Pirc je predlagal sledečo resolucijo: V smislu § 37 odstavek 2 obč. reda je najmanj 2 meseca pred začetkom obč. upravnega leta predložiti občinskemu svetu proračun mestne občine. Ker se državno upravno leto prične letos s 1. julijem, pozovi občinski svet mestno knjigovodstvo, da sestavi proračun ter ga da čimprej v pretres finančnemu odseku. Proračun naj bo sestavljen po načelih merodajnih za moderno komunalno gospodarstvo vpoštevajoč vse njegove panoge. Opozarjam pri tem na poročilo revizijske komisije bivšega deželnega odbora kranjskega. Da se uredi smotreno knjigovodstvo, naj se izdela načrt za notranjo reorganizacijo knjigovodstva. Potrebno je, da si ravnateli mestnega knjigovodstva ogleda knjigovodstvo še po drugih večjih mestih.

Ustanovitev Protituberkulozne lige v Ljubljani. Obč. svet. Pirc je predlagal sledečo resolucijo: Pričetkom tega leta se je ustanovila v Mariboru »Protituberkulozna liga« za Maribor in mariborsko okolico. Namen lige je z vsemi sredstvi pobijati razširjanje jetike. Pobijanje jetike vrši liga: 1. s podukom ljudstva o tej bolezni; 2. ustanovi se oskrbovališče — ambulatorična štacija — kjer se bodo brezplačno po zdravnikih in po sestri dajali bolnikom nasveti in potrebna navodila za ozdravljenje; 3. nastavi se sestra, ki je glede tuberkuloze popolnoma podučena in ki bo obiskovala bolnike in dajala potrebna navodila; 4. nabavijo se zdravilna sredstva, ki se bodo ubožnim slojem delila brezplačno, premožnejšim pa dajala po nabavni ceni; 5. liga pošlje svoje zastopnike-zdravniške izvedence v stanovanisko komisijo, da pred oddajo vsakega stanovanja stavijo komisiji predloge, da se ne nastanijo stranke v popolnoma nezdravih in nesposobnih stanovanjih. Po možnosti hoče liga sama priskočiti na pomoč, da se stanovanja popravijo in osnažijo. Torej delo, ki je izredne važnosti za narodno zdravje. Ljubljanska mestna občina naj stori torej vse, da se tudi v Ljubljani ustanovi »Protituberkulozna liga«. Prosim g. župana, da podvzame v tem smislu inicijativne korake.

Obnovitev vodovoda v Zvezdi. Obč. svetnik Pirc je vložil sledečo interpelacijo: V Zvezdi se vrše redno koncerti, sploh vlada v Zvezdi najživahnejši promet. Zato je nujno potrebno, da se vzpostavi vodovod.

Numeracija hiš v Sp. Šiški. Obč. svetnik Fran Orehek je predlagal: Numeracija hiš v Sp. Šiški je docela neurejena. Hiše v raznih ulicah imajo razne številke, vsled česar predlagam, da mestni magistrat vse potrebno ukrene, da se numeracija hiš po ulicah uredi.

Razsvetljava Strme poti. Obč. svetnik Fran Orehek je predlagal: Strma pot, katera je bila preje razsvetljena s štirimi žarnicami ni danes prav nič razsvetljena. Pot je samotna in nujna potreba je, da se zopet razsvetli, ker drugače ostane še nadalje shajališče raznih sumljivih elementov.

Župan je nato zaključil javno sejo.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 300 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Psihrom. diferenca v C	Nebo, vetrovi	Padavine v mm
10. 4. 21 h	734·1	4·8	0·8	dež s. z.	15·8
10. 4. 7 h	729·9	3	0·9	sneg s. z.	
10./4 14 h	728·2	5·1	0·8	sneg sever	

Prodajalka manufakturne stroke, zanesljiva ter dobra računarica, se išče. Nastopi lahko takoj. Ponudbe z navedbo plače brez stanovanja in hrane pod »Vestna 1922« na upravništvo SLOVENCA, Ljubljana. 1387

Kot PORTIR

starejša moč, z dobrim spričevalom, išče službe v kakem hotelu v mestu ali na deželi. Ponudbe na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana Sodna ul. 5.

KONTORISTINJA

vešča slovenskega, srbohrvaškega in nemškega jezika v govoru in pisavi, se sprejme s 1. majem 1922 v šampanjske kleti FR. ČUČEK & CIE. v PTUJU. Stanovanje in hrana v hiši. — Plača po dogovoru. 1382

Urarskega pomočnika

popolnoma samostojnega delavca v velikem in malem delu, sprejme proti popolni oskrbi in plači po dogovoru Vladimir Hoffman, urar in juvelir, Gospić, Hrvatsko. 1270

Žito v mletev

prejema večjo množino, cele vagone: pšenico, rž, koruzo in ajdo.

IVAN KURALT, valjčni mlini, Domžale.

Blago za prevleko divanov in druzega pohištva v veliki izberi, dalje različno platno in jute za tapetnike, sedlarje i. t. d. priporoča

tvrdka A. & E. Skaberné, Ljubljana

Mestni trg 10.

MLAD, IZUCEN DROGIST.

ki ima najboljše reference in vodi sedaj samostojno drogerijo v nekem mestu Julijske Krajine, bi vstopil v drogerijo ali v kakšno drugo podjetje, kakor n. pr. tovarno barv, ali drugo slično podjetje. Službo bi nastopil julija. Plača po dogovoru. — Ponudbe pod »DROGIST« na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica 5.

Prva jugoslovanska tvornica klobukov in slamnikov **Milka Kosova**, Mengeš, priporoča cenj. damam, da posetijo njeno zalogo damskih klobukov pri gospej VIVOD - MOZETIČ, LJUBLJANA, Pred Škofijo 21, II. nadstropje. Istotam se sprejemajo vsa popravila.

!! MOKO !!

izborne kakovosti nudi iz lastnega paromlina Grubišnopolje po najnižji dnevni ceni 1358

skladišče »BALKAN« Josip Novak Zagreb

Petrinjska ul. 77. Telefon 23-61.

HIŠO

v Ljubljani, tudi v predmestju ali pa POSESTVO v okolici kupim za sebe. Ponudbe takoj Ivanu Frelihu, Ljubljana, Vrhovčeva ulica štev. 9. 1377

Breja KOBILA

pepelnate barve, 14½ pesti visoka, 6 let stara, dobra za vožnjo, naprodaj zaradi pomanjkanja prostora. Rožna dolina 19b pri Ljubljani. 1386

Harmonij

dobro ohranjen, ki bi bil prikladen za cerkev, se takoj kupi. — Ponudbe na upravništvo lista pod »HARMONIJ 1374«.

BELI FIŽOL

(fižolica) v vrečah brutto za netto po 14 kron za 1 kg prodaja tvrdka A. PATERNOST & REMIC Ljubljana, Slomškova ulica št. 11. —:: Telefon št. 589. ::—

ASTRA

DIONIČARSKO DRUŠTVO U ZAGREBU PRERADOVIĆEVA 2

PETROLEJ

1a RAFINIRANI BIJELI

• BENZIN •

SVIH GRADACIJA

PLINSKO (SIROVO) ULJE

STROJNA I CILINDERSKA — ULJA —

• AUTO ULJA •

TOVOTNA MAST

UZ NAJJEFTINIJE DNEVNE CIJENE SA SKLADIŠTA

BRZOJAVI: ASTRA ZAGREB

INT. TELEFON: 23-88

POSLOVNICA: PRERADOVIĆEVA 2

Ali ste že poslali naročnino?

Kupim **PSA MLADIČA** volčje pasme. JOŽE HAVLIČEK v Krvavi peči, pošta Velike Lašče. 1378

Obratovodja -elektrarne-

visoke napetosti, izvežban monter, se išče za Slovenijo. Nastop takoj. Ponudbe na upravništvo »Slovenca« pod šifro: »Električar 1354«.

Velika izbira **Kanditov** Na debelo! **Keksov** **Čokolade**

Josip Vitek, Ljubljana

Krekov trg 8.

Nudimo vsakovrstne OBLEKE za gospode in dečke, raglane, dežne plašče. Imamo vedno v zalogi najfinejše češko SUKNO. — OBLEKE po meri izvršujemo po najnovejšem kroju. 1325

LOŽAR & BIZJAK :: Ljubljana,

Sv. Petra cesta štev. 20.

Najfinejši riž

italijanske znamke Vercelli AAA Glace Sublime oddaja vsako množino nad 100 kg kakor tudi cele vagone najceneje in pod najugodnejšimi pogoji tvrdka PATERNOST & REMIC, LJUBLJANA, SLOMŠKOVA ULICA štev. 11. — Telefon št. 589. 1345

Josip Neškudla,

Jablonć nad Orlicam 36, Čehoslovaška.

Tovarna cerkvenih paramentov, raznovrstnih zastav in cerkvenega orodja. — Priporoča se prečastiti duhovščini za dobavo vseh v to stroko spadajočih predmetov kakor: mašne plašče, pluviale, dalmatike, cerkvene in društvene zastave, kelihe, monstrance, svečnike itd., sohe, križeva pota v poljubni izvršitvi in ceni. — Solidnost tvrdke jamčijo nebrojna pohvalna pisma in 110 letni obstoj firme.

Vsi cerkveni predmeti so carine prosti. — Na vsa vprašanja takoj odgovori ali predloži vzorce

J. NEŠKUDLA, Ljubljana, hotel „Tratnik".

Kostanjev les

prosto vagon in večje množine v gozdu kupi

J. POGAČNIK, Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 1, I.

POSREDOVALCI SE DOBRO PLAČAJO!

Gostilno v Ljubljani ali okolici, bodisi na Gorenjskem ali Dolenjskem, vzamem v najem. Ponudbe pod »Gostilna« na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica štev. 5. 1132

✝

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočava, da je po volji božji po izvanredno težki bolezni odšel med nebeške krilatce naš čez vse ljubljeni sinček in bratec

Peterček

v nežni starosti treh let v torek dne 11. aprila 1922.

Pogreb nam nepozabnega se vrši v četrtek, dne 13. aprila ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta št. 24, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 12. aprila 1922.

ŽALUJOČI STARŠI:

Karl Anton in Marija Kregar.

Mestni pogrebni zavod.

✝

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš srčnoljubljeni sin, brat, oče in stric, gospod

VIKTOR IZLAKAR

v ponedeljek, dne 10. aprila po dolgotrajni, mukopolni bolezni, previden s svetimi zakramenti boguvdano zaspal.

Pogreb preblagega pokojnika se bo vršil dne 12. aprila ob 17. uri iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v stolni cerkvi.

Bodi mu blag spomin!

GLOBOKO ŽALUJOČA RODBINA

Izlakar - Krawagna.

Izdaja konzorcij »Slovenca«. Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani. Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.